
Гурдіна В.В.

*Кандидат мистецтвознавства,
старший викладач кафедри "Дизайн тканин та одягу"
Харківська державна академія дизайну і мистецтв*

Момот В.О.

*випускниця бакалаврату кафедри "Дизайн тканин та одягу"
Харківська державна академія дизайну і мистецтв*

ДИЗАЙН СУЧАСНОГО ОДЯГУ ЗА НАРОДНИМИ МОТИВАМИ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

Одяг є не просто захистом від негативного впливу зовнішнього середовища, зі стародавніх часів він несе духовний сенс і може розповісти про становище, характер і настрій людини. Саме одяг перший визначає належність до того чи іншого етносу, роду діяльності, соціальної позиції. Традиції та звичаї, як правило, знаходять своє відображення в національному вбранні. Залежно від кліматичних умов, територіальних особливостей та інших причин, люди знаходять свою особливу манеру одягатися. Етнічний стиль в одязі зберіг в собі вміння відтворювати типові особливості національного костюма в гардеробі сучасної людини. Ця тема є актуальною, тому що мода на народні мотиви, традиційну атрибутику та пошуки нового образу національної ідентичності зберігається в Україні не перший рік. В сучасних реаліях України, етно-стиль є ще й потужним соціально-культурним об'єднуючим фактором, який просуває ідею стійкої громадянської позиції. Культура українського народу насправді велике натхнення для багатьох артистів, художників і дизайнерів. Український національний костюм, його силует, крій, оздоблення укладає в собі безліч символічних сенсів. Стильний дяг за українськими народними мотивами здатен підвищити інтерес молодого населення країни до національних культурних традицій, посприяти самоідентифікації та розвитку патріотичного усвідомлення. Народний стиль можна легко трансформувати і інтегрувати в сучасне життя, підпорядкувати сучасним модним тенденціям, не втрачаючи автентичності.

Вишиванка сьогодні стала обов'язковим предметом гардеробу кожного соціально активного представника нашого суспільства, але все ж це скоріше святковий предмет гардероба, її надягають на "День вишиванки", "День Незалежності України" або під час інших державних або релігійних свят. Наразі в Україні існує безліч етно-

брендів одягу, що в своїй творчості посилаються на традиційні культурні символи та успішно просувають свої моделі на внутрішньому ринку України та закордоном. Серед таких брендів варто виділити: Vyshyvka by Vita Kin, дизайн-студія "Svitlo", Oksana Karavanska, Yulia Magdych, Kozzachka by Anya Ko, 2Kolyory, Зерно, Lili Bratus та ін. Дизайнери прагнуть до досконалості та гармонії в поєднанні якості, національного колориту та відповідності до сучасних трендів. Вони використовують старовинні візерунки з сімейних реліквій, рідкісні техніки пошиття, раритетні мотиви вишивки з різних куточків України; зберігають і продовжують історично важливі цінності і традиції української культури, об'єднуючи їх зі світовими тенденціями. Сукні-вишиванки від Vita Kin носять відомі зірки по всьому світі. Окрім того, український народний костюм ставав джерелом натхнення для відомих світових будинків мод. У 2005 році, французький дизайнер Жан-Поль Готье, побувавши в Україні, вирішив створити свою "українську колекцію". У 2017 році відбулася презентація круїзної колекції Марії Грації Кьюрі і П'єрпаоло Піччолі з модельного будинку "Valentino". Її родзинкою стало поєднання відомих силуетів бренду разом з традиційним українським одягом. Так ми можемо бачити, що українські народні мотиви в одязі є актуальними не тільки для нашої країни, а і в світовому масштабі.

Саме тому для дипломного проектування студенткою кафедри "Дизайн тканин та одягу" Харківської державної академії дизайну і мистецтв Момот Веронікою було обрано тему дизайну одягу за українськими народними мотивами. Метою проекту було показати можливість урізноманітнити асортимент сучасного національного одягу, продемонструвати, що український колорит можливо передати не тільки вишиванкою. Головним декоративним акцентом колекції стали авторські колажі на українську тематику, нашиті на вироби методом аплікації. На цих колажах розміщені чорно-білі давні світлини українців, які стали головним джерелом натхнення: обличчя молодих дівчат, гуцульських музик, сімейних пар з дітьми. Так само на колажах є вставки з картинами відомих українських художників - Марії Примаченко і Артема Рогового. Інші елементи колажів представляють із себе символи українського побуту і ремісництва та зображення сільської типової української флори. Все це створює колоритний асоціативний ряд на тему української культури та історії, який вдало вписується в сучасний стиль одягу. Основними матеріалами для колекції було обрано льон і пальтову вовну, також в колекції присутні в'язані речі з товстої вовняної пряжі. Цільовим споживачем даного одягу можуть бути молоді жінки та дівчата, які бажають вдягатися сучасно і відображати свою національну ідентичність, свою громадську позицію. Доповнення, що завершують

образи: аксесуари з металу, авторські ободки на голову з косами з штучного волосся, в'язане взуття на гумовій підшві, виконане по авторським ескізам. Колекція у своїй подіумній версії виглядає дещо театрально, але, за задумом автора, кожен комплект можна розібрати на складові і носити в комбінації один з одним або зі звичайним сучасним повсякденним одягом. Важливим є зацікавити та надихнути студентів працювати з народними мотивами власної країни, не менш важливо знайти нетривіальні підходи трансформації та уникнути "шароварщини". Стильний одяг за народними мотивами може стати чинником національної самоідентифікації та підвищити інтерес молоді до українських культурних традицій.

Рис. 1. Дипломний проект Момот В.О., кер. Гурдіна В.В., ХДАДМ, 2021